

465 25. Nov. 1898: 1. Beh. af Lovf. om Forandr. i L. om Valgene til Rigsdagen. 466

Kandidaten for valgt. Her har Forslaget gjort den Forandring, at selv hvor der kun stiller sig een Kandidat, skal der foretages navnlig Afstemning. Denne Forandring i Lovforslaget er for saa vidt rigtig motive ret ved, at man siger, at det er underligt, at en Kandidat skulde kunne blive valgt, uden at der fandtes en positiv Tilkendegivelse fra Vælgerne om, at de ville vælge ham, og det kan altsaa maaske være en Mangel, at vi i Fjor ikke indførte noget saadant. Men jeg tror, at det er rigtigt, at man, hvor der kun er een Kandidat, og der altsaa i Reglen vil være Enighed om at vælge ham, undgaar navnlig Afstemning, som jo er en meget besværlig, vidtløftig og sinkende Fremgangsmaade. Jeg skal henstille til Overvejelse, om man ikke kunde ordne det saaledes, naar der kun er een Kandidat, at man beholder den nuværende Afstemning ved Haandsoprækning eller Kaaring, altsaa at Kaaringen gjaldt, medmindre et vist Antal Vælgere forlangte navnlig Afstemning. Jeg skal henstille det til Overvejelse. I og for sig er det jo korrekt, som Lovforslaget siger, at der altid skal finde navnlig Afstemning; men naar vi i Fjor valgte den anden Vej, var det for at undgaa Tidsspilde ved Valg handlingen, hvor Valgets Udfald var klart i Forvejen.

Saa er der et tredje Punkt, hvor Afvigelsen fra i Fjor er af større Betydning, nemlig § 9, der gaar ud paa, at naar der finder navnlig Afstemning Sted, skal der udleveres saavel Stemmesedler som Konvolutter dels før Valgdagen dels paa Valgstedet, og at alle Stemmesedler skulle være nedlagte i Konvolutter, naar de afleveres. Dette have vi i Udvalget i Fjor ikke villet gaa ind paa, idet vi derimod have foreslaaet, at Afstemningen skulde foregaa paa den Maade, at Vælgerne afgave en Stemmeseddel, der skulde være paa hvidt Papir og uden noget ydre kendeligt Tegn, og den skulde afleveres aaben eller sammenfoldet eller ogsaa i en lukket Konvolut. Forskellen fra det nuværende Forslag er altsaa det, at det her paalægges, at Stemmesedlerne altid skulle afleveres i Konvolutter. Dette vilde vi ikke opstille i Fjor, da det forekom os at være en besværlig Fremgangsmaade, at der altid skulde ud-

leveres eller skaffes til Veje Konvolutter, og at Stemmesedlerne siden skulde udtages af disse. Alt dette forekom os ufornuddet at foreskrive, naar man ordnede det paa den Maade, at Stemmesedlen skulde være indrettet saaledes, at det ikke kunde ses uden paa, hvilket Navn den indeholdt, naar den skulde afleveres sammenfoldet, saaledes at Folk ikke kunde se Navnet, der staaar. Og naar der saa endelig er aabnet Udvej for den meget mistænksomme Vælger til at kunne aflevere sin Stemmeseddel i Konvolut, saa er Maalet i alt Fald naaet. Jeg vil yderligere bemærke, at dette jo stemmer med, hvad der findes i vor nuværende kommunale Valglov, hvor det kun er foreskrevet, at Stemmesedlen skal afleveres saaledes, at man kan se, at der ikke er flere Stemmesedler eller deslige, uden at der nogetsteds er foreskrevet, at Konvolut skal anvendes, og det har aldrig, saa vidt jeg ved, medført nogen Ulempe ved Valgenes Udførelse hos os. — Jeg skal i denne Sammenhæng nævne, at jeg har gjort mig bekendt med, hvorledes Forholdet stiller sig andre Steder. Det hedder saaledes i den franske Valglov, at Papiret til Stemmesedlen skal være hvidt og uden videre Tegn, Stemmesedlerne leveres sammenfoldede; altsaa der er ikke Tale om Konvolut. I Tyskland er det samme Tilfældet, Stemmesedlen sammenfoldes saaledes, at Navnet er skjult. Efter den østrigske Valglov skal Stemmesedlen afleveres sammenfoldet. Det bliver altsaa et praktisk Spørgsmaal, om man vil gøre det paa den ene eller den anden Maade, hvilket jeg henstiller til det høje Tings Overvejelse.

Medens vi altsaa i Fjor i Udvalget vare enige om Lovens Affattelse, og Ministeren ogsaa havde sluttet sig hertil paa et Par enkelte Punkter nær, var der en Uoverensstemmelse til Stede i Udvalget, som jeg her vil nævne for Tinget. Der var nemlig nogle af Udvalgets Medlemmer, som mente, at naar man gik til denne Forandring af Valgloven, skulde man samtidig foreskrive, at den offentlige Valg handling skulde bortfalde, og at Afstemningen kunde foregaa paa forskellige Steder i Valgkredsen, alt sammen til Lettelse for Vælgerne. Vi kunne jo godt gøre os et